

PARAPSYKOLOGISKA

Notiser och Nyheter

från Sällskapet för Parapsykologisk Forskning (SPF)

Nr 39

November 2007

Fysikens grunder och rumtidens "krumbukter"

Föredrag 29 november kl 19.00

Jens Tellefsen

Jens Tellefsen, numera professor emeritus, beskriver i välillustrerad form våra olika dimensioner, rum, tid, rumtidens "krumbukter", krökt rumtid, parallella rum etc. Ev. berör han också kvantmekanikens gränsland, sammanflätning, sk entanglement

Avgift: 100 kr, 50 kr för medlemmar.
Lokal: Sal 5-6, Valhallavägen 148, 1 tr ner (Östermalms föreningsråd)
Kaffe i en paus

Ny diagnosmetod för "subtila energier" och paranormala fenomen?

Professor **Konstantin Korotkov**, St. Petersburg

FÖREDRAG: 25 januari, kl 19.00
SEMINARIUM: 26 januari, kl 10.00–16.00

Professor Korotkov har vidareutvecklat den sk kirliantekniken till något han kallar GDV (Gas Discharge Visualization technique). Det man ser på bilderna med denna teknik påminner mycket om det man kallar "auran".

Föredrag och seminarium hålls på engelska.

Avgift: För fredagen: medlemmar 50 kr, övriga 100 kr
För lördagen: medlemmar 150 kr, övriga 200 kr.

Lokal: ännu inte fastställd

John Björkhems Minnesfond stödjer arrangemanget.

Medlemskväll onsdagen den 16 april kl 19.00 med Carinne Löfgren-Williams och Elisabeth Lannge om

"Spökerier"

Denna kväll besöker vi Stocksundstorps gård, där vår värd Carinne Löfgren-Williams inleder med en historisk exposé över platsen och om dess eventuella subtila besökare. Vi får också kommentarer av ett medium som både kan delge sina tidigare erfarenheter av spökerier och dessutom känna av atmosfären på plats, Elisabeth Lannge, medlem i Sällskapet och känd bl a från TV-satsningarna Andarnas makt, Det okända och Akademin för det okända.

Plats: Stocksundstorps gård nära Edsviken, T-bana Berghamra, Avgift: ännu inte fastställd

Tema: Consciousness

Professor **Stuart Hameroff**,

Center for Consciousness Studies, The University of Arizona

Prel. Seminarium den 18 maj 2008

Professor Hameroff är specialist inom anesthesiologi och psykologi och en av de ledande forskarna i världen när det gäller vad "consciousness" är. Vi förbereder två föredrag denna söndag med honom. *Föredrag och seminarium hålls på engelska.*

Mer information i kommande nummer.

● Psykometri och klärvoajans jämförs	4
● Gäller dessa svenska försök verkligen Ut-ur-kroppen-upplevelser?	6
● Har Korotkov utvecklat en teknik för att detektera effekter av telepati och 'survival'?	8
● Ännu en metaanalys felaktigt utförd, nu om mind over matter, Pk	9

Ordförande har ordet: .....

Om resterande föredrag i höst och vårens föredrag

Vi avslutar som tidigare meddelats med att Jens Tellefsen **den 29 november** redogör för den grundläggande fysiken, inspirerad av intresset som väcktes efter föredraget i april i år av astronomen Bernard Carr. Jens beskriver i välillustrerad form *våra olika dimensioner*, rum, tid, rumtidens "krumbukter", krökt rumtid, parallella rum etc. OM det hinns med kan han också beröra något från kvantmekanikens gränsländ, t ex vad vi menar med sammanflätning, sk entanglement. Fysiker pratar numera ofta om sammanflätning, och även om nu Jens inte i första hand tar upp det denna kväll kan det ändå vara värt att förklaras: "sammanflätningens mysterier", det är min/JT terminologi, som sammanfattar det som vi ofta kallade EPR-paradoxen, efter Einstein, Podolski & Rosen, där man skickar två elementarpartiklar i var sin motsatta riktning, efter att de har tillhört samma ursprungspartikel/atom mm. Dessa två enheter är för evigt sammanflätade med varandra, även efter 100-tals meter. Kvällens föredrag ska egentligen INTE handla om detta, men om experimentella bevis för våg/partikel dualismen hos ett kvantföremål som testas med interferens och diffraktion. Alltså, materiella föremål, som vi antar är lokala och "hårda", uppvisar vågegenskaper och en "mjuk" sida.

Vårens föredrag är i stora drag redan klara. Och märkligt nog både inleder och avslutar vi med toppnamn. **Den 25 och 26 januari** har vi besök av professorn i fysik från St. Petersburg **Konstantin Korotkov**, som redogör och demonstrerar en teknik vidareutvecklad från den (ö-)kända sk kirliantekniken. Många tror tyvärr fortfarande att det är helt naturliga effekter som visas på de sk kirlianbilderna, men så är faktiskt inte fallet. Tekniken har vidareutvecklats och tycks nu kunna användas även för paranormala fenomen och kanske också för att undersöka överlevnadsfrågan, allt enligt de intryck Jan Fjellander fick av Korotkov när han träffade denne på en konferens i London i våras. Vi ordnar en introduk-

tionskväll **fredagen den 25 januari**, och ett längre **seminarium dagen efter**, allt på engelska.

I februari har vi ännu inget fastställt program (men förbered er för något den 14/2 eller ev. 21/2), inte heller direkt efter **årsmötet**, som planeras äga rum torsdagen **den 26 mars**, men det kommer. Idéer finns.

Onsdagen den 16 april blir det en annorlunda utflykt, till Stocksundstorp där vår värd Carinne Löfgren-Williams vägleder och ger en introduktion, och kompletteras av mediet Elisabeth Långe, som både kan delge sina tidigare erfarenheter av spökerier och dessutom känna av atmosfären på plats.

Vi avslutar preliminärt vårens föredrag **söndagen den 18 maj** med anestesologen **Stuart Hammeroff** från Center for Consciousness Studies, The University of Arizona, ett av de stora namnen inom forskningen kring vad medvetandet, consciousness är. Han håller ett seminarium om denna sin forskning söndagen den 18 maj. Hans website är:

www.quantumconsciousness.org. Där framgår hans intresse för teorin att medvetandet är ett resultat av kvantprocesser i små strukturer, sk mikrotuber i hjärncellerna, en teori han utvecklat i samarbete med allvetaren Roger Penrose i England, något som beskrevs i föregående nyhetsbrev. Han förbereder just nu nästa års Tucson-konferens:

www.consciousness.arizona.edu/tucson2008, där bl a parapsykologen och biologen Rupert Sheldrake ska medverka.

Lokal för vårens föredrag är inte klara, men vi satsar på sal 5-6, Östermalms föreningsråd, Valhallavägen 148, 1 tr ner. Seminariet den 26/1 hoppas vi blir 1 tr upp, i Sal 1.

Om detta nyhetsbrev

Vi inleder detta nyhetsbrev med en artikel som **jämför** hur en grupp försökspersoner presterar med **psykometri respektive klärvoajans**. Psykometri är en förmåga som parapsykologer inte prioriterat att undersöka, och eftersom det trots allt är ett ganska omtalat fenomen är det med glädje vi publicerar denna rapport som tycks visa att försökspersonerna lyckades bättre med klärvoajans än med psykometri. Edgar Müller som skrivit sammanfattningen (från rapport i JSPR) avslutar med att påpeka några brister i undersökningen.

Därutöver har vi en sammanfattning av ett uppmärksammat experiment med något som påminner om **ut-ur-kroppen-upplevelser**, den presenteras i alla fall så av vetenskapsredaktören Karin Bojs på *Dagens Nyheter* den 26 augusti ("Forskare har lyckats flytta "ja-

get” utanför kroppen”). Rapporten är publicerad i *Science* och refererades utförligt i bla Dagens Nyheter. Forskaren är svensk, Dr. Henrik Ehrsson, och är ett nytt namn för parapsykologin. Han verkar också vid Institute of Neurology, University College London. Vår nya skribent Carina Hedlund i Gävle har sammanfattat DN:s redovisning. Vi kompletterar med några kommentarer av den transpersonelle psykologen och parapsykologen **Charles Tart**. Vi lär återkomma i frågan, för man kan säkert diskutera vad man verkligen lyckats med i detta experiment. Har fokus för upplevelsen förflyttats? Upplever man verkligen att man är utanför sin kropp? Vilka är likheterna, respektive finns det några skillnader jämfört med ut-ur-kroppen-upplevelser?

Inför Professor **Konstantin Korotkovs** besök den **25 och 26 januari** gör vi en kort sammanfattning om vem Korotkov är och vad hans forskning går ut på, hans vidareutveckling av kirliantekniken. Han använder begrepp som biofält och aura, där framför allt det sistnämnda helt klart inte är något vetenskapligt begrepp utan snarare hör hemma inom New-Age, åtminstone i Sverige. Så det kan bli ett lämpligt tillfälle att diskutera och analysera vad de bilder & filmer är, som Korotkov visar. Finns det något som kan kallas ett biofält runt människan? Är det bara helt naturliga effekter som visas på dessa bilder eller finns det effekter vi inte kan förklara? Även om det skulle vara så att ordet aura kan passa för fenomenet, så är det olyckligt eftersom också New Age-gupper använder det, utan att det är klart definierat där och det lätt sker en sammanblandning. I presentationen av honom kommenterar vi också frågan om hur hans teknik tycks kunna användas för parapsykologi, healing och frågan om överlevnad.

Inom den mer traditionella parapsykologin publicerades det förra året en **metaanalys av psykokinesi**, mind-over-matter alltså, något som våra skeptiker uppmärksammade, se www.vof.se. Metaanalysen visade på ett sammanlagt slumpmässigt resultat, men har kritiserats av några ledande parapsykologer för **allvarliga felgrepp**. Vi redovisar lite kort vad metaanalysen gick ut på och hur kritiken såg ut. Det beklagliga med denna metaanalys, liksom andra tidigare, som visar på slumpresultat, är att de sprids och uppmärksammas mer än gärna, medan de allvarliga bristerna inte uppmärksammas. Samma sak har ju varit fallet med flera tidigare metaanalyser av telepatiforskning med ganzfeld-tekniken, något vi uppmärksammat tidigare. Carina Hedlund fortsätter sedan med en sammanfatt-

ning av en rapport som närmar sig frågan om människor som upplever **apparitioner** (”uppenbarelser”), har en **ökad känslighet** för miljöfaktorer.

Besöket i våras av psi-personligheten Lyn Buchanan (en remote viewer) publicerar vi nu, skrivet av Torbjörn Sasserusson (hämtat från hans rapport på soultravel.se).

Vi uppmärksammar också att Thorsen-professorn Etzel Cardena i Lund blev vald till ny ordförande i PA, Parapsychological Association, den internationella sammanslutningen för parapsykologer. Vi har gratulerat honom och bjudit in honom för föredrag om hans särskilda intresse för hypnos och hur olika kulturer betraktar personer som kan gå in i ett medvetandetilstånd som ger paranormala krafter, och får se om han tackar ja.

Apropå PA kan vi konstatera att det kom väldigt få personer till årets PA-kongress i Kanada, bara ca 40 personer. Kanske berodde det på lokaliteten? Men det finns också allmänna farhågor för ett minskat intresse, något som Cardena får hantera som blivande ordförande.

Numret avslutas denna gång med axplock ur tidsskrifter.

Fyra artiklar/kompendier att beställa

Jens Tellefsen har stött på några artiklar han tycker vi bör sprida, två från Norge (om ”Utviklingen i parapsykologi de sista 30 år”, och en om ”Parapsykologisk forskning - status og veien videre”), valda sidor ur ett **specialnummer** om parapsykologisk forskning av tidningen *Journal of Consciousness Studies* samt ett kapitel i en bok om **Fysiken och medvetandet**, som Jens skrivit själv. Vi erbjuder medlemmar att beställa dem och Jens skickar dem med vanlig post, se ruta på sidan 11.

SPF har fått komplett valberedning, SPF och JBM har fått revisorssuppleant

På **medlemsmötet** den 11 oktober valdes **Catharina Wennberg**, för kvällen mötesvärd, att ingå i valberedningen, något som kan passa, då man som mötesvärd lär känna de som är intresserade och kommer på föredragen. Hon blir sammankallande i valberedningen, och får hjälp av tidigare valda Eve Suurvee-Råstrand och Merit Müller.

På medlemsmötet valde vi också **Lilian Rundberg** att vara revisorssuppleant i SPF och JBM.

Nästa nyhetsbrev planeras komma ut i mitten av januari.

Test som jämför psykometri och klärvoajans

BEARBETNING:
EDGAR MÜLLER

A. Parra och J.C. Argibay

Källa: Journal of the Society for Psychical Research, Vol 71,2 No. 887

Målsättningen med en serie test var att fastställa hur en grupp försökspersoner presterar när de använder psykometri respektive klärvoajans. Majoriteten av försökspersonerna hade visserligen haft någon form av tidigare personlig erfarenhet av parapsykologiska fenomen men ingen av dem ansågs vara yrkesmässigt medial.

Psykometri definieras inom parapsykologin som möjligheten att från ett objekt på något sätt erhålla information som är kopplad till objektet, närmare bestämt till den person som har ägt eller använt objektet. En sådan information förmedlas vanligtvis av ett medium. Objektet kan ha ägts av en avliden person, vilket verkar vara vanligast, eller också ägas av någon som lever.

Klärvoajans är förmågan att utan användning av synen få en mental bild, exempelvis att förnimma vad som finns i ett förseglat kuvert eller på en avlägsen plats. Även klärvoajans praktiseras normalt av personer med mediala egenskaper. Det finns dock kurser där människor utan kända mediala egenskaper kan lära sig olika tekniker för att använda klärvoajans respektive psykometri.

Forskningen om psykometri har av olika skäl låg prioritet bland parapsykologer och i förhållande till alla andra områden inom parapsykologin har få undersökningar gjorts (*se även en lång artikel om psykometri i Nyhetsbrev 34, december 2006*). Ändå har psykometrin en lång historia, själva uttrycket myntades redan 1842 av Dr R Buchanan. W.G. Roll publicerade 1964 och 2004 en teori med innebörden att människor och föremål eventuellt skapar ett "psi fält" som känsliga individer kan detektera. Det är således fråga om liknande tankegångar som det s.k. Psi-spåret.

Experimentets metod.

Försöksgruppen bestod av 71 personer, 45 män och 36 kvinnor, i åldern 18 -77 år och samtliga hade en god utbildning samt trodde på psi-fenomen. Majoriteten hade viss erfarenhet av eller kontakt med psi. 53 personer hade genomgått någon form av ut-

bildning i meditation. De rekryterades dels genom annonser dels från en adresslista. Annonsen innehöll en kort beskrivning av psi-fenomen och det tilltänkta experimentet.

Varje försöksperson fick genomgå två olika test, det ena gällde psykometri och det andra att gissa fotografier. Testserien tog hela två år, eftersom försökspersonerna träffades i mindre grupper en gång i veckan. Experimentets uppläggning och syfte förklarades för försökspersonerna och de genomgick en 9 minuters avslappningsövning före start.

Test med psykometri.

Fyra vuxna personer, vi kallar dem här för målpersoner, två män och två kvinnor som enligt uppgift tidigare inte hade några speciella psi-erfarenheter fick var sin nyckelring av metall/läder, vilka hade inköpts i en presentshop, för att bära den med sig under 15 dagar. Därefter återlämnades nyckelringarna till försöksledaren AP som kodade dem 1,2,3,4. och placerade var och en i en liten låda.

Uppgiften för försökspersonerna var att hålla en nyckelring i taget i handen och vänta på att några mentala bilder eller känslor skulle dyka upp. Varje test varade ca 60 minuter och försökspersonen fick sedan skriva ner sina intryck och mentala bilder separat för var och en av de fyra nyckelringarna på ett formulär, som undertecknades och kodades. Intrycken och känslorna skulle enligt principen för fungerade psykometri vara kopplade till försökspersonerna som burit nyckelringen, med andra ord deras personlighet, händelser osv.

Varje målperson fick sedan de 4 formulären och ombads att värdera varje utlåtande dvs bedöma om det var rätt eller inte. För ändamålet användes en skala på 1-4, där 1:an betydde hel överensstämmelse och 4:an ingen. Självklart visste varje målperson att ett av de 4 formulären avsåg honom eller henne, men inte vilket.

Hela testet var så arrangerat av försöksledarna, tillika författarna AP resp ACJ, att det var dubbelblindt dels för dem själva, dels för deltagarna.

AP kodade nyckelringarna, ACJ visste inte koder-
na, men ACJ lämnade över varje nyckelring till en
försöksperson och AP var inte då närvarande. Mål-
personerna och försökspersonerna kände inte varan-
dra och till skillnad från flera "gissningstest" gavs
ingen feed-back till målpersonerna när de bedömde
formulären.

Hela proceduren för dubbelblindtarrange-
manget är detaljerat beskriven i artikeln, men kan
här tyvärr inte återges på grund av platsbrist.

Klärvoajanstest

Vid denna testserie skulle försökspersonerna be-
skriva innehållet av en målbild som fanns i ett för-
seglat kuvert. Utgångspunkten för val av målbilder
var en samling av 2000 olika bilder från en "clip
art" CD, bland dessa fanns en stor variation av
innehåll, exempelvis, djur, människor utförande
olika aktiviteter, landskap, religiösa symboler, av-
snitt ur tecknade serier osv. Först valdes fyra bilder
slumpmässigt, sedan två av de fyra. De två utvalda
målbilderna sattes mellan två svarta kartongskivor
och placerades i var sitt kuvert som förseglades.
Bilderna och kuverten kodades.

Vid experimentets början fick försöksperso-
nen av AP två förseglade kuvert med respektive
målbild och han uppmanade honom eller henne att
vänta tills någon mental bild eller känsla dök upp.
Sedan fick försökspersonen anteckna sina intryck
på två formulär som kodades och lades i var sitt
kuvert. I likhet med psykomertitestet skulle för-
sökspersonens beskrivning av sin mentala bild
stämna överens med bilden i det förseglade kuve-
ret om klärvoajansen fungerade.

Kuverten och formulären gavs till den andra
försöksledaren JCA, som öppnade varje kuvert och
slumpmässigt lade in ytterligare tre bilder i slump-
mässig ordning. I nästa etapp fick försökspersonerna
tillbaka kuverten, nu med fyra bilder, varav endast en
var med i förra experimentet och tre var avsedda som
avledningsobjekt. Försökspersonerna fick beskriva på
ett formulär vilken bild som mest överensstämde med
deras förra upplevelser. Även dessa kodades.

Som i fallet vid psykomertitestet var även
denna serie dubbelblindt för experimentledarna och
för försökspersonerna.

Resultat.

En utvärdering av samtliga protokoll visade att
klärvoajanstestet hade en högre träffsäkerhet än
psykomertitestet. (Se dock kommentarerna vid sluti-
tet av referatet.)

Testtyp	Träff	Ej träff	p-värde
Psykometri	22,2%	77,8%	nej
Klärvoajans	34,5%	65,5%	0,006

Författarna menar att psi förefaller fungera bättre
vid försök med bilder, kanske på grund av att visu-
ella objekt, dvs bilder mera lämpar sig för sådana
försök än personliga objekt och att klärvoajanspro-
ceduren förmodligen är enklare än psykometri. En
intressant observation var att flera av försöksperso-
nerna hade svårigheter att uttrycka känslor eller
upplevelser i samband med testet klärvoajanstestet.
Vidare anges att lyckade test med psykometri kan-
ske förutsätter en form av "mind to mind" kom-
munikation, eller länk mellan försökspersonen och
objektet som oftast är fallet när psykometri utförs
av tränade, helt eller delvis professionella medier.

Kommentarer:

En ambitiös och väl konstruerad testserie, fram-
för allt för att säkerställa dubbelblindhet. Däremot
skulle artikeln och testet ha vunnit mycket i värde
om utvärderingen hade gjorts annorlunda. Sva-
ren bedömdes ju på en skala 1 till 4, där 1:an var
fullträff medan 4:n var helt fel. Men tabellen redo-
visar bara "träff, ej träff". Vad har hänt med
2:orna och 3:orna? Har de ignorerats eller räk-
nats in på något sätt i "träff" "ej träff"?

En annan påtaglig svaghet är, som i och för
sig omnämns förbigående i artikeln, att
det var försökspersonerna själva som jämförde
sina svar med bilderna och inte en neutral jury.

Resultatet av psykometri kan ifrågasättas på grund av metodologiska frågetecken.

I fråga om psykometri påpekar författarna själva
att det förmodligen rör sig om en mera komplice-
rad process än klärvoajans. Om nu psykometrin
fungerar så att försökspersonen som bär ett ob-
jekt lämnar ett osynligt psykiskt spår på det upp-
står frågan om ett sådant spår blir starkare och
kvarstår längre när försökspersonen är stark
emotionellt kopplad till objektet och buri tdet
länge.

Räcker det att bära en nyckelring under 14
dagar när försökspersonen inte är emotionellt
engagerad i den? För att få reda på svaret bad
jag Carina Landin (se ävend den långa artikeln
om psykometri i Nyhetsbrev 34, december 2006)
att läsa igenom det här referatet och komment-
tera det. Hennes svar är att även mycket kort
kontakt med ett föremål kan eventuellt vara
tillräcklig för att lämna spår. Det lär finnas kurser i
psykometri, där kursdeltagarna läser av varandra
genom att testa stolen som personerna har suttit

på. Trots att många har suttit på en stol verkar det vara den senaste som lämnar det tydligaste spåret. Det sägs också att liknande test har gjorts med inträdesbiljetter, som en person under verkligen kort tid innehar. Om detta stämmer och flera försökspersoner håller nyckelringen i handen under testet kan var och en av dem lämna spår och i så fall kan utvärderingarna vara meningslösa.

Utvärderingen

Försökspersonernas bedömning och svar vid liknande experiment kan ske på olika sätt. Exaktheten av svarens utvärdering, dvs om svaren är helt rätta eller inte, beror på vilken metod som används. Om försökspersonen bara har två val; det ena är rätt och det andra fel, exempelvis: "ja eller nej", alternativt "man eller kvinna", blir utvärderingen lätt och helt korrekt.

Vid andra tillfällen kan en skala, säg 1-5 användas. Då markerar försökspersonen en siffra, exempelvis 5, helt rätt, 1, helt fel, eller något mittemellan osv. Här kryper en subjektiv mänsklig faktor in i bedömningen som gör att utvärderingen också kan bli något subjektiv.

Mest osäkert kan fallet med s.k. "fria svar" bli, eftersom försökspersonen måste beskriva eller rita ett föremål, en sinnesstämning, ett landskap eller något annat. Både beskrivningen och utvärderingen kan då präglas av subjektiva faktorer som kan göra resultatet osäkert. Vid den ovan beskrivna testserien användes "fria svar" metoden, visserligen kombinerad med en senare bedömning 1-4. ■

Ny hemsida arbetas nu fram, och nytt namn på nyhetsbrevet

Vi har tidigare nämnt att ny hemsida är på gång. Nu kan vi informera att styrelsen har bestämt layout på första sidan. Sedan återstår a) alla länkar, som b) ska fyllas. Och det kan ta några veckor, men någon gång i januari hoppas vi kunna införa den. **Merit Müller** som gör layout på nyhetsbrevet har arbetat fram den nya layouten. Vi tackar henne för den insatsen!

Apropå ny hemsida, så har vi också konstaterat att **nyhetsbrevet** nu är långt mer ambitiöst och innehållsrikt än det var när det fick sitt nuvarande namn. Detta påpekade Edgar Müller nyligen, så vi har sedan dess funderat på ett **nytt namn**. Flera idéer finns – ett av dem hoppas vi kunna använda på nyhetsbrevet i januari.

Kan medvetandet förflyttas utanför kroppen?

Det är innebörden av de experiment en svensk forskare utfört, men det är uppenbart att de kan tolkas på olika sätt.

RAPPORTEN HAR PUBLICERATS I *SCIENCE*, OCH KARIN BOJS PÅ DN SLÅR UPP DET STORT DEN 24 AUGUSTI.

SAMMANFATTNING:
CARINA HEDLUND

I *Science* den 24 augusti 2007 (vol 317) presenteras experiment som försöker framkalla "ut-ur-kroppen" upplevelser hos försökspersoner. Ett fenomen som artikelförfattaren hänvisar till annars mest uppkommer då människor drabbas av svåra migränattacker, epileptiska anfall, stroke eller vid användande av hallucinogener.

Den svenske läkaren och forskaren på Karolinska institutets institution för neurovetenskap, Henrik Ehrsson är en av de forskare som lyckats med att experimentellt framkalla upplevelser av att medvetandet förflyttats ut ur den fysiska kroppen hos försökspersoner.

Till sin hjälp har han haft en videokamera placerad 2 meter bakom försökspersonen, ett par tredimensionella videoglasögon kopplade till två kameror samt två plastkäppar för beröring. Genom att filma försökspersonen bakifrån och samtidigt beröra dennes bröstorg med ena plastkätten samtidigt med att röra den andra plastkätten strax nedanför den kamera som filmar personen bakifrån har han lyckats frammana en upplevelse hos deltagarna av att den virtuella kroppen är deras verkliga kropp.

Ehrsson som själv provat att delta i experimentet säger: "Man känner verkligen att man sitter på en annan plats i rummet och ser denna sak framför som liknar en själv och man vet att det är sig själv som man ser men det känns inte som att det är så. Det är nästan som att titta på en docka."

Också i Schweiz har ett team under ledning av Bigna Lenggenhager och Olaf Blanke, båda från Statens Institut för Teknologi i Lausanne gjort liknande erfarenheter. De bad ett antal personer att stå framför en kamera iförda videoglasögon. I ett ex-

periment visades försökspersonens kropp filmad bakifrån. Samtidigt som de i glasögonen fick se ryggtavlan på sin ”virtuella kropp” beröras, berörde försöksledaren deras fysiska rygg. Detta förstärkte upplevelsen av att den ”virtuella kropp” som de såg var den egna.

”Båda experimenten påvisar att visuellt perspektiv och samverkan mellan sinnena syn och beröring är av betydelse för upplevelsen av att vara i sin kropp” säger Peter Brugger, neuroforskare vid Zürich Universitetssjukhus i Schweiz.

Artiklarna finns att läsa på:
www.sciencemag.org/cgi/content/short/305/5685/875.

Henrik Ehrsson kommenterar sitt intresse så här:

Dr. Henrik Ehrsson, Institute of Neurology, University College London and the Karolinska Institute in Stockholm, explained that he was interested in a person’s perception of the ”self.”

”I’m interested in the question of why I feel that my self is located inside my physical body. How does my brain know that I am standing right here,” he said. And what would happen to the self if a person could effectively move their eyes to another part of the room and observe themselves from an outside perspective? Would the self move with the eyes, or stay in the body, he wondered.

Charley Tart kommenterar dessa UKU-försök

The discovery that someone in computer generated virtual reality (CGVR is the way I’ve abbreviated it for years) can thoroughly identify with their virtual position is hardly new. One of the first books on virtual reality by Howard Rheingold in 1991 noted:

Howard Rheingold, who wrote one of the first and the best books on CGVR (Rheingold, 1991), spoke of his experience in a telepresence device as being like an out-of-body experience. Strapped into something that looked like a dentist’s chair, with a helmet covering his head and his right arm clamped in a control device, he was blind to the world immediately about him, but he found himself seeing from where a simple robot saw. The small robot had twin video cameras on its ”head” where human eyes should be, and it’s head moved as Rheingold’s physical head did.

When Rheingold moved his right hand and arm, the robot, which had an arm articulated like a

human arm, moved it accordingly. Within a few seconds he found that he could reach out his (robot) hand and pick up a small rod lying on the floor, and in a few seconds more he was able to dexterously thread it through small metal rings set around the robot.

He was amazed at how rapidly he took on the robot’s point of view and acted skillfully with its arm.

The most amazing event was when his host asked Rheingold to look to his right. He saw a man wearing a dark blue suit and light blue painted shoes who was reclining in a dentist’s chair. The man was looking to his right, and Rheingold could see the bald spot on the back of the man’s head.

Rheingold intellectually realized that the man he was seeing was himself and abstractly accepted the fact that the man was him, but not really, for the man was there, and Rheingold was here,, here being where the robot was. (quoted from Tart, *Mind embodied: Computer-generated virtual reality as a new, dual-istic-interactive model for transpersonal psychology...*

In K. Rao (Editor), *Cultivating Consciousness: Enhancing Human Potential, Wellness and Healing*. Westport, Connecticut: Praeger, 1993. Pp. 123-137.)

If anyone is interested you can read my chapter in the Rao book for a full model of CGVR as a transpersonal model of humans.

This phenomena is a great example of how a mind adapts to its ”body” quite rapidly.

Önskas mer varierat innehåll i nyhetsbrevet?

Det är väl ganska bra nu, men det kan utvecklas, och framför allt breddas. Edgar Müller bidrar ofta, men har också andra viktiga funktioner i SPF, så han kan behöva avlastning. Dessutom bidrar nu också de nya namnen Catharina Wennberg och Carina Hedlund, men fler kan behövas, särskilt som vi inte helt har släppt på idén att då och då publicera temanummer av skriftserien *Aktuell Parapsykologi*. Så vi efterlyser fler som är intresserade av att **sammanfatta/översätta artiklar**.

Och för att få mer säkerhet i att ordna föredrag och seminarier kan vi också behöva fler som hjälps åt med det praktiska vid föredrag. Vill du bli **mötesvärd**, ta upp entré, ställa upp stolar och bord (och återställa efteråt), meddela mig. Som utbyte får du gratis entré vid föredrag.

Har Konstantin Korotkov utvecklat ett nytt sätt att detektera "subtila energier"?

AV GÖRAN BRUSEWITZ

Professorn i fysik Konstantin Korotkov vid St. Petersburg State Technical University har vidareutvecklat den på 70-talet omtalade sk kirliantekniken till en teknik som verkar att på ett avgörande sätt kunna registrera diverse effekter av "subtila energier". Många menar och bedömde att det var helt naturliga mekanismer bakom de sk kirlian-bilderna, men har missat inslagen i färgbilderna med *färg och struktur*. Sk elektronemission som ligger bakom flera effekter i kirlian-bilderna kan inte förklara färg och form i bilderna.

Prof. Korotkov har publicerat mer än 70 artiklar i ledande tidskrifter i fysik och biologi och har mer än 12 patent om biofysiska uppfinningar. Han kombinerar rigorösa vetenskapliga metoder med en omätlig nyfikenhet på beröringspunkter med sådana begrepp som "spirit" och "soul" med djup respekt för allt liv.

Av hans 5 böcker finns några på engelska, bl a *Human Energy Field: study with GDV bioelectrography*, 2002, NY, Backbone Publishing Co., och *Light After Life: Experiments and Ideas on After-Death Changes of Kirlian Pictures*.

Han blev vid den 5-e Congress of the International Union of Medical and Applied Bioelectrography (IUMAB) in Curitiba, Brasil, vald till President of the IUMAB av de mest framstående forskarna i världen.

Här är lite mer information från hans hemsida:

<http://www.korotkov.org/>, tyvärr på engelska:

His technique, known as the **Gas Discharge Visualization technique (GDV)**, is a breakthrough beyond Kirlian photography for direct, real-time viewing of the human aura. This new (3 year old) technology allows one to capture by a special camera the physical, emotional, mental and spiritual energy emanating to and from an individual,

plants, liquids, powders, inanimate objects and translate this into a computerized model.

" - When we observe the play of light around human body, drop of water or crystal, we understand that everything in the world has interrelationship and any object - biological or inorganic - has its own inner energy. Understanding the fact that our life is not only material body and material existence but, first of all, it is energy, and therefore - Spirit, "

Mer info från hans hemsida:

Now a new instrument came to being - Computerised Gas Discharge Visualisation technique, based on well-known Kirlian Effect. Modern scientific means: fiber-glass optics, digitised TV matrix, picture processing with powerful computer - created a new base for introducing this technique into scientific practice. This is the first tool that gave us opportunity to visualise the distribution of human's fields, and make it easily, reproducibly, graphically and, the last but not the least, inexpensively.

At this stage of scientific development these features will contribute to the common trend in biophysics from the comprehension of biological objects as solid stable structures to the perception of their dynamic spatial field essence. That is why we see our task not as a development of one more diagnostic instrument, but as a step to a new understanding of Reality. A lot of scientific institutions, conventional and alternative medical practitioners from different countries benefit from using this technique now.

The principle of obtaining information, using the GDV approach, can be presented as follows. Electric impulse stimulates biological subject and generates response of the subject in the form of electron and photon emission. Due to a short electrical impulse used (10 mcs) the subject responses in a wide band of frequencies. Simultaneously, at the expense of superficial and volume heterogeneity of the object, space-time modulation of the applied electromagnetic field (EMF) takes place. Weak emission and photon radiation of the

object increases owing to a gas discharge, generated in EMF. The glow of this discharge is transformed by optical and CCD system into a computer file. On the basis of the calculated parameters and diagnostic hypothesis a certain conclusion or diagnosis is made. The picture, formed after processing and transformations, reveals as a two-dimensional amplitude-modulated fractal image. To study this image methods of fractal, matrix and probability analysis, realised in the form of Windows based unique program complex, are used.

Kan tekniken användas för parapsykologi?

Korotkov skriver så här om denna fråga på hemsidan:

Subtle Energies, Parapsychology and Healing

Ability to read aura provides insight into much more than the physical body. Using modern GDV technology it has become possible to carry out innovative experiments in the area of telepathy, telekinesis and energetic healing modalities. Special techniques has been developed to check the changes of individual's state during mediation, spiritual healing and training.

Och om mind-body-frågan och överlevnad:

Evidence of the mind-body activity after death

In 1993 Dr. Korotkov's team obtained strong experimental evidence of human life energy for up to 6 days after physical death. Characteristic pattern emerged according to the manner of death, i.e. peaceful, sudden unexpected death, suicide.

Intervju med Korotkov finns att se på www.youtube.com, knappa in **Korotkov** som sökord. ■

Ny stor metaanalys av PK: **Mind over Matter**

AV GÖRAN BRUSEWITZ

År 2006 publicerades i anrika *Psychological Bulletin* (132 (4), s. 497-523) en sk meta-analys av psykokinesi, förmågan att påverka materia med bara tanken. Skeptikerföreningen VoF berör den bland notiser på sin hemsida (www.vof.se). Rapporten är alltså en sk metaanalys, en statistisk sammanslagning av redan publicerade studier, har titeln "Exa-

mining Psychokinesis: The interaction of human intention with random number generators – a meta-analysis" och är skriven av Holger Bösch, Fiona Steinkamp och Emil Boller. Att metaanalysen är värd att uppmärksamma beror delvis på att rapporten åtföljs av några protester av andra ledande parapsykologer som inte tror på Bösch och hans medarbetares förklaring som innebär att publication bias är den hittills bästa förklaringen till de resultat som föreligger.

Situationen är lite märklig eftersom Bösch annars inte brukar begå enkla statistiska fel, som verkar vara fallet här. Parapsykologen Adrian Parker i Göteborg (numera professor i psykologi) kontaktade parapsykologen Joop Houtkooper för att stämna av att han förstått situationen rätt, att Bösch begått mycket elementära fel i sin behandling av statistik.

I rapporten har medtagits 380 rapporterade studier där försökspersoner med tankekraft skulle påverka utfallet hos slumpalsgeneratorn. Studierna visar, enligt VoFs rapportering, sammantaget en ytterst liten men statistisk mycket signifikant positiv effekt. Mindre studier visade i allmänhet mer positiva resultat än större studier, enligt VoFs sammanfattning. "Vi känner igen den typen av resultat från vissa andra parapsykologiska metaanalyser. Intressant med denna metaanalys är att författarna även redovisar en s.k. Monte Carlo-simulering som visar att kombinationen av liten effekt, det omvända sambandet mellan resultat och studiestorlek, och den stora variationen i studiestorlek sammantaget gör *publication bias* till en möjlig naturlig förklaring till det svagt positiva totalresultatet. Med *publication bias* menas att publicerade studier kan ge en missvisande bild därför att positiva studier har en större sannolikhet att bli publicerade än negativa.

Protesterna i samma nummer är skriven av parapsykologerna Dean Radin, Roger Nelson, York Dobyngs och Joop Houtkooper.

Adrian Parker konstaterar (i epost) att de har tagit "flera enskilda studier som är högt signifikanta åt en riktning och sätter ihop dem med en massiv undersökning som hör till ett enda laboratorium, Princeton och som är något negativ (eventuellt signifikant under slumpen) och "lyckas" på så sätt få allt statistiskt stöd för PK att drunkna."

Anm. Till Princeton hör/hörde Nelson och Dobyngs, deras lab PEAR är numera nerlagt. Nelson är just nu ordförande i PA, parapsykologernas internationella sammanslutning.

Miljöbetingad känslighet: koppling till apparition?

AV MICHAEL JAWER

SAMMANFATTNING/ÖVERSÄTTNING:
CARINA HEDLUND

Psi-forskare använder ofta begreppet "känslighet" då de teoretiserar kring att somliga individer kan ha större benägenhet än andra att reagera på "anomal påverkan". Efter en genomgång av litteratur lägger man fram argument om att somliga individer har en predisposition för ett antal medfödda känsligheter som, både i egenskap av sin ovanlighet likväl som i intensitet, särskiljer dem från befolkningen i allmänhet. Det finns en hypotes om att sådana individer uppvisar en större mottaglighet för ett urval av miljöbetingade faktorer, inklusive allergier, migrän, samt kronisk smärta och trötthet.

Vidare antyds att känsliga individer i högre grad än genomsnittet redogör för psi-upplevelser och elektromagnetisk påverkan.

Med hjälp av en undersökning i 54 punkter, som författaren satt samman, utvärderas följande områden: i vilken utsträckning personer beskriver sig själva som känsliga förefaller påverkas av dessa faktorer, huruvida deras närmaste familjemedlemmar uppvisar liknande påverkan, i vilken utsträckning som miljöbetingad känslighet sammanfaller med upplevelser av apparition, samt hur sådana sammanträffanden kan jämföras eller ställas i motsats till frågor ställda till en kontrollgrupp.

Grundat på litteraturgenomgång och undersökningsresultat, argumenterar författaren att känslighet är ett erkänt neurologiskt fenomen. Även om inte en enstaka faktor i en persons historia kommer att utskilja honom eller henne som känslig, har 8 demografiska eller personlighetsmässiga faktorer visat sig vara statistiskt signifikant. Om fortsatt forskning uppvisar liknande resultat skulle det kunna lägga grunden till en mera påtaglig bas för utforskandet av apparition än vad som hittills varit möjligt.

KÄLLA: *Journal of Parapsykology*. Spring 2006. Volume 70/ Number 1 ■

Stargate Remote Viewer LYN BUCHANAN gästade Stockholm

AV TORBJÖRN SASSERSSON

Han var mer insatt än vad jag anade. Lyn Buchanan, en fd underrättelsetjänstagent som arbetade som "remote viewer" anställd av den amerikanska regeringen kom till Stockholm och pratade om det och vad han gör idag i det civila som privat fjärrsynare.

TV4:s produktionspartnerföretag filmade föredraget precis som ytterligare två filmteam i anslutning till föredraget.

Bland rubriker i Torbjörns rapportering: Del 1: Vem är Lyn Buchanan och hur blev han en agent inom Stargate-projektet?, Psykokinesi stör ut elektronisk utrustning, Lyn berättar att blott hans närvaro kan störa elektronisk apparatur, Lyn Buchanans vittnesmål visar att verklighetens "Twilight Zone" överträffar dikten. Del 2 inleds med den feta rubriken "Men in Black" och "space based weapons", samt **Verkligheten överträffar dikten - utom i Sverige**. Han har i sin rapport en hel del synpunkter på parapsykologers och skeptikers debatterande kontra vissa stater direkta användande av tekniken, samt hur mycket som är hemligt....

LÄS MER om vad Lyn Buchanan kunde avslöja om sitt arbete som agent: www.soultravel.se/2007/0413-Buchanan/Lyn_Buchanan.shtml ■

Jens A Tellefsen erbjuder kopior på fyra artiklar:

Vår systerorganisation i Norge, Norsk Parapsykologisk Selskap, har en medlemstidning som heter *Parapsykologiska Notiser (PN)*. Redaktören för denna, Jon Mannsåker, har författat två mycket intressanta artiklar som är väl värt att även svenska medlemmar får ta del av. Han är väl insatt i vad modern parapsykologi numera handlar om:

"Utviklingen i parapsykologi de sista 30 år", PN Nr 61/06.

"Parapsykologisk forskning - status og veien videre", PN Nr 64/07.

Pris per artikel kr 50:-, som betalas via mitt PG-konto 44898 50-0.

Därutöver kan också nämnas, för de mer vetgiriga, att vi kan trycka upp och försälja valda sidor ur ett **specialnummer om parapsykologisk forskning** av tidningen *Journal of Consciousness Studies* (som Sällskapet prenumererar på). Det är JCS, vol 10, # 6-7 från 2003. Bl a medverkar Adrian Parker!

Häftet är på ung. 60 s och kostar kr 125, vilket inläggs på Jens Tellefsens PG-konto.

För några år sedan redigerade SPF-medlemmen Nils Olof Jacobson en bok vars innehåll delvis tangerar vårt område (Nytänkande - om Läkekunst, Odling, Medvetande och Teknik, Norstedts Förlag, 1987). Bl a medverkade Sällskapets vice ordförande, *J A Tellefsen* med ett längre kapitel, **Medvetande och Fysiken**. Kapitlet, som är på 33 s, kan fås vid beställning som ovan till en kostnad av 75 kr.

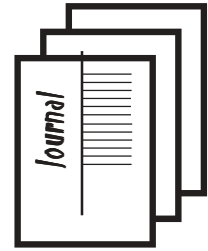
Var noga med att ange namn, postadress samt vilken artikel det gäller!

Pa-kongressen 2008

blir i samverkan med engelska SPR i Winchester, England, mellan 13 och 17 augusti. Richard Broughton blir local host tillsammans med SPRs sekreterare Peter Johnson.

Ny ordförande 2008-2009 i PA blir Etzel Cardena (efter att nu direkt vara vice ordförande, då Rex Stanford är ordförande). Övriga i styrelsen blir Daryl Bem, Chris Roe och Caroline Watt, Rick Berger, Deborah Delanoy, Stephan Schwartz och Jessica Utts.

UR TIDSKRIFTER

Kan föreningar synas i elektrisk hjärnaktivitet?

Journal of the Society for Psychical Research, juli 2007 inleds av Vernon

Neppe med A detailed analysis of an important chess game: revisiting 'Marcozy versus Korchnoi', därefter Can a slide-show presentiment effect be discovered in brain electrical activity av Thilo Hinterberger, Petra Studer, Marco Jäger, Colette Haverty-Stacke och Harald Walach, en lite spännande studie om man i förväg kan ana och reagera på när en bild visas.

Böcker som anmäls: Old and new evidence on the meaning of life: The mystical world-view and inner contest. Vol 3. Universal Theology and life in the other worlds, av White-man, Now and then: reincarnation, psychiatry and daily life, av Denys Kelsey, An introduction to parapsychology (5th edition) av Harvey Irwin och Caroline Watt, Helen Duncan: The mystery show Trial, av Robert Hartley, samt A glossary of terms used in parapsychology (2nd edition) av Michael Thalbourne. Bland letters to the editor finns bl a inlägg från Anabela Cardoso om debatt med David Ellis om hans Mediumship of the tape recorder samt från Charles Tart.

Förekommer det paranormala erfarenheter i nära-döden-upplevelser? - Debatt

Journal of Near-Death Studies, sommaren 2007 har som tema Does paranormal perception occur in near-death experiences", skrivet av filosofen Keith Augustine som samlat många belegg för en hallucinatorisk förklaring av NDUer. Inlägget, på över 30 sidor, följs av kommentarer av redaktören Bruce Greyson, av den kliniske socialarbetaren Kimberly Clark Sharp, av psykologen och välkände Charles Tart, av kardiologen och den välkände nära-döden-forskaren Michael Sabom samt slutkommentar av Keith Augustine.

Redaktören redovisar många människor han känner som står för vitt skilda tolkningar av NDUer och om där finns paranormala upplevelser. Ingen av de möjliga tolkningarna av NDUer har blivit etablerad "beyond reasonable doubt", menar han. Så det verkar vara en omfattande analys av denna fråga.

Forskningen på olika institutioner/universitet i England - ny serie

Vad har Times skrivit om parapsykologi genom åren?

Paranormal Review, juli 2007 börjar med The Society for psychical research and telepathy in nineteenth-century Issues of the Times, av Carlos Alvarado, som alltså går igenom vad The Times skrivit om vårt om ämne under åren som gått. Därefter några ord om SPR:s nya ordförande, om hennes gedigna bakgrund, en bekant för oss i Sverige, professor Deborah Delanoy från Northamptons Universitet, där hon är ny director för Centre of the Study of anomalous psychological processes, tillika Associate Dean of the School of Social Sciences, en mycket högt rankad tjänst.

Sedan följer en intressant serie. Tidningen börjar med en serie artiklar där de beskriver forskningen som sker på olika platser i England. De börjar med York och Manchester. Craig Murray skriver om Manchester, Robin Woofitt om York. En lite annor-

lunda artikel följer, av Robert Charman som verkar vara en spännande forskare och vi tidigare haft referat av. Nu gäller det The case for one brain - one life only?

Peter Hallson och Jonathan Cooking skriver om två fall som följts upp för länge sen, en om apparition och en om en tänkbar poltergeist. Vicky Bevan följer om The 50th study day - the afterlife - what would it possibly be like?, sedan Fiona Campbell och David Wilde om The Paraquest 3rd Annual Conference: A review.

Konferens om God or Multiverse Konferens om psi and creativity

Som bilaga till *Paranormal Review* finns en broschyr om konferensen God or Multiverse, "The multiverse is the last resort for the desperate atheist" (Neil Manson), med talare som Prof. Bernard Carr, ordnas av Scientific and Medical Network, i Cambridge den 24/11, epost: info@scimednet.org.

Vidare ordnar SPR en konferens om psi and creativity, i Kensington, London den 20 oktober (www.spr.ac.uk). Den 20/9 hålls Gwen Tate lecture, Steve Hume om Turning the tables, bl a om levitation och direct voice phenomena, som han illustrerar föredraget med! Den 15 november håller prof. Harald Walach föredrag om Challenges of research into healing. Han har en imponerande meritlista, främst kring integrativ medicin.

Alla bidrag från PA-kongress 2005, svensk rapport, om parapsykologi och yoga, om parapsykologi och I Ching

Journal of Parapsychology, nr 1 våren 2006, inleds med sammanfattningarna från bidragen på PA-kongressen 2005 i Petaluma, CA, USA redovisas, och läser man dom får man en bra överblick över olika projekt idag inom parapsykologin. Numret fortsätter med ett helsvenskt bidrag, av Westerlund, Parker, Dalkvist och Gergö Hadlaczky, Remarkable correspondences between ganzfeld mentation and target content - psychical or psychological effect, en rapport vi förstås gärna sammanfattar på svenska. Någon som vill?

Följer gör Nicola Holt och Chris Roe, The sender as a PK agent in ESP studies: The effects of agent and target system lability upon performance at a novel PK Task, därefter samma forskare och The effects of strategy ("willing" versus absorption) and feedback (intermediate versus Delayed) on performance at a PK task. Serena Roney-Dougal visar sedan sitt intresse för samband med yoga med Yogic attainment in relation to awareness of precognitive targets, som hon publicerar med Jerry Solfvin. Eventuellt samband med ett annat välkänt begrepp kommer i A parapsychological investigation of the I Ching: The relationships between psi, intuition and time perspective, av Lance Storm (I Ching är ett gammalt kinesiskt system för 'divination'). Eftersom skeptiker ofta avfärdar denna och andra kinesiska gamla läror, som Feng Shui och akupunktur är en studie som granskar beröringar av detta slag intressant att uppmärksamma. Michael Thalbourne fortsätter Psychiatry, the Mystical and the paranormal, William Sloane skriver om Jung and Rhine (om ett möte mellan dessa två, vilket förstås mycket väl kan uppmärksammas).

Bland böcker som anmäls: Dean Radins Entangled minds anmäls av Roger Nelson (ordförande 2007-2008 i PA), Etzel Cardena (som förresten blir nästa ordf. i PA!) anmäler The survival of human consciousness: essays on the possibility of life after death (ed Lance Storm and Michael Thalbourne), Athena

Drewes anmäler Autism and the God Connection, Redefining the autistic experience through extraordinary accounts of spiritual giftedness av William Stillman.

International Journal of Parapsychology, nr 2 2001

Denna skrift, utgiven av Parapsychology Foundation i New York, börjar med en översikt, Fifty years of supporting parapsychology: The parapsychology Foundation (1951-2001) av Alvarado, Coly, Coly och Zingrone, som nog kan ge en bra bild av hur parapsykologin utvecklats under dessa år. Därefter The work of Eugene Osty in psychical research, av Jorge Villanueva, Are spirits the untouchable of academia? Situated No legitimacy in feminism, av Kenneth Caneva (vet inte om den berör feministisk syn eller frågan om akademin/vetenskapen har svårt för spirits, dvs. fenomen som antyder att det finns andar), John Palmer följer med A mail survey of ouija board users in North America (kanske ett något överraskande tema för denne etablerade parapsykolog?), Arthur Hastings The many voices of Eileen J. Garrett. Under rubriken Case reports följer Combat and paranormal experiences av Daryl Paulson och Ghost sounds: a review and discussion of the infrasound theory of apparitions av Vic Tandy. Under classical update kommer A case of ostensible mesmeric clairvoyance from the 1840s and a sequel, av Alan Gauld,

Bland böcker som anmäls: Paranormal beliefs, Paradox of self-consciousness, shadow culture, Simon Pettet skriver om In film, on film & with film, Lance Storm om Photographic Anomalies on the Internet, Slutligen en översikt av situationen i olika länder/städer, Italien, Bologne, Tyskland, Frankrike.

Flyttar du?

Anmäl från och med nu ny adress (eller mobiltelefonnummer eller e-postadress) till Åsö Föreningsråd. Det sker via e-åpost

bjorn@aso.nu eller per **telefon 08-644 72 10** (Björn Berglund) eller via vanlig post:

Åsö Föreningsråd, Färgargårdstorget 94, 116 43 Stockholm. Skicka dem gärna även information om din e-postadress.

Sällskapet för Parapsykologisk Forskning, SPF

Postgiro: 35 17 57-0

Medlemsavgift: 250:-, för pensionärer och studerande 200:-

Ordförande: Göran Brusewitz, Diligensväg 98, 131 48 Nacka

Tfn och fax hem: 08-466 98 58 Mobil: 0708-10 35 32

Vice ordförande: Jens Tellefsen

Kassör: Carina Landin

Sekreterare: Edgar Müller

Redaktör för Nyhetsbrevet: Göran Brusewitz

Layout: Merit Müller

Hemsida: www.parapsykologi.se

Ansvarig för hemsidan: Jonas Liljegren